

Commissie BuZa

Aan de minister van Buitenlandse Zaken en
de minister van Defensie

Plaats en datum: Den Haag, 27 juli 2010
Betreft: Verzoek kabinetsreactie op publicatie ruim 90.000 geheime documenten over de oorlog in Afghanistan
Ons kenmerk: 2010Z11267/2010D30552

Naar aanleiding van de publicatie van ruim 90.000 geheime Amerikaanse militaire veldverslagen en inlichtingenrapporten door Wikileaks inzake de oorlog in Afghanistan (www.nrc.nl/buitenland/article2588453.ece/WikiLeaks_plaatst_duizenden_documenten_over_oorlog_Afghanistan) verzoeken de vaste commissies voor Buitenlandse Zaken en voor Defensie u om de Kamer nader te informeren over deze kwestie en daarbij in te gaan op 1) de feiten zoals die uit de gelekte documenten blijken, 2) de geschiedenis van en de informatievoorziening aan de Kamer over een veldslag bij Chenartu in 2007 waarbij Nederlandse militairen mogelijk elf burgers hebben neergeschoten, van wie er vier zijn overleden, 3) de vermeende “pro-actieve pr-campagne” om politieke schade in Nederland en Afghanistan te voorkomen en 4) het kabinetsstandpunt over en de juridische status van Task Force 373.

De commissies verzoeken u om in uw reactie eveneens antwoord te geven op de volgende vragen.

1. Staan er in de documenten verwijzingen naar Nederlandse betrokkenheid bij incidenten die nog niet gemeld zijn aan de Kamer? Zo ja, waarom zijn deze incidenten niet eerder gemeld? Kunt u de Kamer een overzicht sturen van deze incidenten?
2. Was u op de hoogte van de logboekantekeningen van de Amerikaanse krijgsmacht in Afghanistan onthult, waarbij duidelijk wordt dat de oorlog grimmiger en bloediger is dan algemeen wordt aangenomen? Zo ja, sinds wanneer en waarom hebt u deze gegevens niet aan de Kamer ter beschikking gesteld?
3. Heeft deze informatie een rol gespeeld bij de besprekingen in het kabinet, in februari 2010, over eventuele verlenging van de missie in Uruzgan? Zo nee, bent u van mening dat u op de hoogte had moeten zijn omdat de gevolgen van de beschreven gebeurtenissen belangrijk zijn voor Nederlandse troepen?
4. Hoe kan naar uw oordeel het parlement controle uitoefenen zonder over deze informatie te beschikken, teneinde de vraag te beantwoorden of het om opbouwmissie gaat of om regelrechte oorlog, dan wel vechtmismissie? Kunt u dat toelichten?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.buza@tweedekamer.nl

5. Hoe beoordeelt u de analyse dat er meer burgerslachtoffers zijn gevallen in Afghanistan dan tot nu toe openbaar gemaakt is? Is naar uw oordeel de Kamer hierover optimaal geïnformeerd?
6. Hoe beoordeelt u de analyse dat de Pakistaanse inlichtendienst de Taliban steunt en daarbij zelfs luchtafweer ter beschikking zou hebben gesteld? Was dit bij u bekend? Heeft dit gevolgen voor de relatie met Pakistan? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke manier?
7. Is het juist dat de Amerikaanse special forces over een eenheid beschikken, Taskforce 373, die in de provincie Helmand met een zogeheten JPELT-lijst werkt waarop niet alleen mensen staan die moeten worden gearresteerd maar ook moeten worden geëxecuteerd? Zo ja, deelt u de mening dat in strijd is met het humanitair oorlogsrecht? Bent u bereid uw afkeuring hierover over te brengen aan de Amerikaanse autoriteiten?
8. Zijn Nederlandse militairen betrokken geweest bij operaties van Taskforce 373? Zo ja, op welke wijze?
9. Herinnert u zich het mondeling vragenuur van 12 juni 2007 over het gebruik door Nederlandse mariniers van een dodenlijst van Talibanleiders die door Nederlandse mariniers mochten worden uitgeschakeld, zoals de minister van Defensie het verwoordde (3)? Deelt u de mening dat de berichten over de Taskforce 373 overeen komen met de berichten op grond waarvan het debat op 12 juni 2007 is gevoerd? Zo nee, waarom niet? Zo ja, is er een NAVO-beleid om eenheden als de Amerikaanse Taskforce 373 en Nederlandse special forces te laten optreden? Om welke andere landen gaat het hierbij nog meer?
10. Is het juist dat geheime paramilitaire CIA-eenheden, "Other Government Agency" genaamd, verantwoordelijk zijn voor burgerslachtoffers in Afghanistan? Zo ja, deelt u de mening dat dit onaanvaardbaar is? Indien neen, waarom niet?
11. Hebt u kennis genomen van een dreigingsrapport uit 2006 waarin gemeld wordt dat er een maandelijks overleg was in de Pakistaanse stad Quetta waaraan Osama bin Laden deelneemt? Is het juist te concluderen dat bekend is waar Bin Laden is? Zo nee, waarom niet en waaruit is dat inmiddels gebleken? Zo ja, welke maatregelen zijn toen genomen om Bin Laden te arresteren? Indien er geen maatregelen genomen zijn, waarom was dat het geval?
12. Deelt u de mening dat het communicatiebeleid van Defensie in Nederland en de NAVO in het algemeen, met name met behulp van "embedded" journalisten, moet worden veranderd zodat parlement en bevolking beter kunnen worden ingelicht over de wijze waarop de oorlog zich ontwikkelt? Zo ja, welke maatregelen neemt u daartoe? Zo nee, waarom niet?
13. Deelt u de mening dat een onafhankelijk onderzoek naar de wijze van oorlogvoering en de wijze van communicatie met betrokken parlementen moet worden gedaan en dat de Kamer dit onderzoek dient te ontvangen? Zo nee, waarom niet?

De commissies zullen het op prijs stellen wanneer u de Kamer uw reactie op dit verzoek en de daarin vervatte vragen op de kortst mogelijke termijn en uiterlijk woensdag 4 augustus 2010 kunt doen toekomen.

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.buza@tweedekamer.nl

Hoogachtend,

De griffier van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken,

T.J.E. van Toor

Bronnen:

1. <http://wardiary.wikileaks.org/> en publicaties hiervan in The Guardian, <http://www.guardian.co.uk/world/2010/jul/25/afghanistan-war-logs-military-leaks>; The New York Times, <http://www.nytimes.com/interactive/world/war-logs.html> en Der Spiegel, <http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,708314,00.html>
2. “Afghanistan, the war logs. Task force 373 – special forces hunting top Taliban.” Zie <http://www.guardian.co.uk/world/2010/jul/25/task-force-373-secret-afghanistan-taliban?intcmp=239>
3. Tweede Kamer, vragenuur 12 juni 2007, TK 79, bijvoorbeeld pagina 79-4196.
4. Afghanistan war logs: White House attacks Pakistan over Taliban aid <http://www.guardian.co.uk/world/2010/jul/25/pakistan-isi-supporting-taliban-washington?intcmp=239>
5. “Secret CIA paramilitaries’ role in civilian deaths”, The Guardian, 25 juli 2010.
6. “Osama Bin Laden reported to have issued orders to suicide bombers in Afghanistan” The Guardian, 26 juli 2010. Zie ook passage rapport van 16 augustus 2006: ‘The top four people in these meetings are Mullah OMAR, OSAMA BIN LADEN, Mullah DADULLAH and Mullah BARADER (PHON). Zie <http://www.guardian.co.uk/world/afghanistan/warlogs/7708CDAE-2219-0B3F-9FFA8E46CFBBEC8B>

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.buza@tweedekamer.nl